॥श्रीपांडुरंगाकुळदैवताभ्योंन्मः

श्रीगणेशायन्मः श्रीमाहालक्ष्मीयेन्मः जयजय गोवर्धनोधारण॥मदनारीमीत्र मदसु
दना॥मधुकैटभारीश्रुमिना॥ गोपीरजनागोपती॥१॥तुसेयाईचीतजडे॥तेणेसंसा
रदुखःसमुळसडे॥ चीन्मयपदहातीचढे॥ नपडेसाकडेभावाचे॥२॥आवडीयाका
यीलागीप्राणी॥सादरराहतीनिसीदिनी॥प्रीतीजैसीधरलीभजनी॥तरीबधनीपडेकेवी॥३॥ध
नरहितधरुनी॥आतंरीतेचक्षेणी॥भगवंतासीरतवीतीजेनी॥तेवीलागत्याश्रीहरीचेरणीत
री॥४॥राजाभाडांरकावृती॥जाताप्राणीसायासकरीती॥तेवीहरीप्राप्तीसीसगटती॥तरी
आचगतीमगकैची॥६॥वाडवांवयावंसेसतान॥लोककरीतीअनुष्ठान॥तैसेहरी

(17)-1

पदीजडलामन॥ तरीबधंनमगकैचे॥६॥खोळबळलग्नघडी॥ ह्मणोनसकंथीचालीतीउठी॥ तैसी

भजेनीधरीतागोडीतरी॥७ येकुळसापुत्रासीव्येथा॥ वैद्यसोधीमातापीता॥ तैसीहरीरूपीजडता॥

तरीब॰८॥ जैसातृशाक्रांतप्राणी॥ शातळ्याउदकधुंडीवनी॥ तैसीआवडिचक्रपाणी॥ तरी ९॥

जैसीआबळापरदेसीदुरी॥ तीचेमनसदामाहेरी॥ तैसीवृजभुषणी आवडिधरी॥ तरी १०॥ १

आसोसोडशोध्यारकथा॥ रूषीपत्नीनीश्रीक्रीष्णनाथा॥ आन्न आर्पुनीतह्रता॥ आश्रमापती

पैआल्या ११॥ यानंतरयेकेदीनी॥ वृंदावनीसारंगपाणी॥ शारद्काळीचीयामीनी॥ निशामणी

निर्मळदीसे॥१२॥ आंबरत्ळीळवर्णसोभत्ले॥ आनुमात्रेनसेजळदपडल्ले॥ शोभायमावनिर्मळ॥

(17)-2

मलयानीळसळकतसे॥१३॥ सुतकदबंलवंग॥ वृक्षेथोरजांबुरेचेपकें आवदुंबर॥दाडिंबी

पोफळीपरकर॥ केळीनारेळीडोलती॥१४॥फणसआंजीरराताजेन॥बकुळमागरेजांबुळी

कांचेन॥सकळवृक्षेभेदीतगगन॥आतसुर्यकीर्णनदीसे॥१५॥रावेसाळीयाहंसमयोर॥चात

कबदकजदीमाजंरे॥ कस्तुरीम्रगसुंदरसाजीरे॥चेक्रवाकेबाहती१६॥ऐसेवनीचांदनेयामीणी॥

पाहवोनीयासारंगपाणी॥पावाबाजवीकैवल्यदानी॥वृंदावनीतेधवा१७॥श्रीक्रीष्णपरब्रह्मनि

मळा सगुणरूपआलीवेल्हाळ॥जोसजलजेळदवर्णतमाळनीळ॥परममगंळदायक॥१८॥

सावळेसुहास्यवदन॥आकर्णवीशाळराजीवनयन॥मुरलीवाजवीछंदेकरून॥आनंदघन

(17)-3

श्रीक्रीष्ण १९। कोण्यान कोणी मीन केतन ॥ वोवाळीले मुखावरून ॥ पुर्णकाम रमारमण ॥ मोहि
ले मन गोपीकांचे २०॥ औकुन पावयाची ध्वनी ॥ वेधीत्या गोकुळीच्या नीतींबोनी ॥ देहे गेहा
२ तो वीसरूनी ॥ निघती वनी हरी पाहावो ॥ २१॥ नाना स्यास्त्रश्रवण ॥ येककरीती गोहोदान ॥ गोपी २
ते सकळ टाकोन ॥ निघे मन मोहोन पाहावया ॥ २२॥ सारासार विच्यारणा ॥ येकीने आरंभीले
धुसळणा ॥ ते सोडोनी जे नार्धना ॥ पाहावयासी चालली २३॥ नाना इंद्रीयाच्या वृत्तौ हे चौबा
के घरीया कीती ॥ हरीपद पाहावया जाती ॥ प्रेमची सीनसावरे ॥ २४॥ नाना तीर्थ पर्यटणें ये
की सांडीती तेनाहाण ॥ सांडिले प्रपंचे वासन ॥ डोरीरग्वनाट वे ॥ २५॥ नाना वृते तप चोसणी ॥

येकीबैसलीसीरीघालोनी॥श्रवणीयैकतासुरलीध्वनी॥जातकामीणीपैलतैसी॥२६॥वायोसा
धनेआष्टांगसाधन॥हेचीकरीतहोतीभोलेन॥तेतैसीचसांडुन॥खजेनाक्षीचालली ॥२७॥
प्रवृतीचेआळकार॥येकलेजविसरलीसुंदर॥लज्जेचीबुधीपरीकर॥सांडोनीसत्वरचा
लली॥२८॥येकीपडलीकमीजाळी॥स्वयपाककरीसोवळी॥मनीआटवीतासुर्तीसावली॥
जायचेलकाळीसत्वर॥२९॥येकसमाधीसेजेनीजलीकामणी॥तोयैकलीसुरलीध्वनी॥
समाहुनगोडीहरीचेरणी॥जातकामणीसांडुनी॥२०॥नानासाधनेदळनधंदा॥सांडु
नचालली येकमुग्धा॥येकसांडुनीवादप्रतीवादा॥ब्रह्मानंदापाहुजाय॥३१॥यैस्यागो

पी चालील्यासमस्त॥ क्रीष्णचेरणी जाहाल्या आशेक॥ वृंदावनी पावा वाजवीत॥ जैंकोनी
३ तयस्त पै होती॥२२॥ आसंखे गोपीची मंडळी॥ वेगी आल्या हरीजवळी॥ तो भोवता वेष्टील्या वन ३
माळी॥ गोपी सकळी मीळोनीया॥२३॥ हरी ह्मणे तयाते॥ सोडोनीया ग्रहधर्माते॥ सोडोनीयानी
जपतीते॥ कीमर्थ येथ पातल्या॥२४॥ आपुल्या पती तो वीश्वर॥ मानुन भजावे निरंतर॥ ऐसे ऐ
कता उत्तर॥ गोपी सदग्द जाहालीया॥२५॥ आहा मंग कथा माश्री क्रीष्णा॥ आह्मी सांडुनी सं
सारतृष्णा॥ शरण आलो तुज्याचेरणा॥ श्रीक्रीष्ण गोवींदा॥२६॥ आद्य यद्दुख पाहीले जरी॥
तुच आससी पती आंतरी॥ येथंही तुच सुराहरी॥ जैंकुनी पुतनारी हासता॥२७॥ ताचा आं

(१७) – 6

तर भाव जाणोनी॥ वस्य जाहला मोक्षेदानी॥ रसमंडळ रचोनी॥ चेक्रपाणी खेळतु ३८॥
ध्येसी कावोवी शोमाळा॥ सुवर्ण मणी येक इंद्रनीळ॥ येक गोपी येक घननीळ॥ हास्त
धरीती परस्परे॥ ३९॥ तप्तकाचेन वर्णबाळा॥ मध्य इंद्रनीळ घन सावळा॥ सावेदस्तुती
निमिळा॥ हरीरूपी जडल्या हो॥ ४०॥ येक गोपी येक कृष्ण॥ स्कंदी हात घालुन॥ नृत्य करी
ती हांतरहीन॥ पाहोनी आष्टनायका लज्जीत होती॥ ४१॥ गाती सुरस सुश्वर॥ ऐकोन तय
स्त होती कीन्नर॥ जेगदवंद्य गात मधुर॥ प्राणी वीस्मीत चेराचेर॥ ४२॥ औसं खेरूप धरून हरी॥
नाचता गोपीमासारी॥ पाउचे पदके हृदयावरी॥ सळकताती सर्वांऱ्या॥ ४३॥ दिव्ये मोती

याचेहारपुर्णी॥ गोपीगळासुवर्णवर्णी॥ मोतीरेंद्रनिळासमान॥ कशीशोभतीहरीच्या॥४४॥
शोडशोकळीनेक्षेत्रनायक॥ दिसेबहुत आल्हादकारक॥ येमुनापुळीनीभुमीदेख॥ रासमुरे
खमांडला ४५॥ शरत्काळदिनसुंदर॥ कौमुदीनीरुणमुणतीभ्रमर॥ यतसुगंधाचसमीर॥ 8
सकळतरुवरफुलले॥४६॥ जैसांबीदुल्लुताभारगगनी॥ तैस्यातळपतीकामीणी॥ तेथीच्या
सुवासेकरुन॥ दाहीदिशाकोंदल्या ४७॥ जेतेगोपीसवाटत॥ कीमजपासीआहेभगवंत॥
परीसारुपासीनाहीआत॥ विश्वाभरजगदात्मा ४८॥ गोरवर्णखंजीरीनयन॥ मध्येपनःनीळ
वैकुंठराणा॥ गोपीघरीलीआभीमान॥ कीक्रीष्णभोगीतो ४९॥ श्रीक्रीष्णाजळदवर्णसाजीरा॥

सामाजीसैदामीणीसुरस्ता ॥ किसुवर्णरुतीकापरिकरा ॥ सुकल्याकामानलेची ६० ॥ साचेपुर्ण
श्री पुरवीतछ ॥ श्रीरंगनिरदवर्षत ॥ किंग्रौंष्णनक्षेत्रनाथ ॥ गोपीउडगणेशोभती ६१ किंश्री
कीष्णवासरमणी ॥ शोभवतीकीर्णनीतीबोणी ॥ प्रतीभासमित्रकन्याजीवनी ॥ तैसयातेथे
तळपती ६२ ॥ गोपीकुंडले आणीनयन ॥ हेचीतळपतीप्रीतीबिंबमीन ॥ गोपीकुचहेतारक
चेउन ॥ मीनकेतनपाहातसे ॥ ६३ ॥ कीयावनामासीसुंदर ॥ आनंगहाचीनृपवर ॥ केशे
रकुंकुमवरतुळाकार ॥ हेचीछेत्रतयाची ॥ ६४ ॥ पारत्कीपुष्पपरीकर ॥ हाचीमोरबांधीला
तुनीर ॥ केतकीपुष्पाचेलघुपत्र ॥ तेचीकुंत निजकरी ६५ ॥ केतकीपत्रथोर ॥ तेचीकर

(१७)-९

वत परमतीव्र॥ मस्तकी घालुनीया मार॥ करवती विषर्दपरारी ६६॥ आसो नाचती रास मं
डळी॥ गोपी सुखा सुखलावी वनमाळी॥ तांबुल घाली मुखकमळी॥ सुखी वेल्हाळी पै होत
६ ती ६७॥ जे जे कामीणी चे जैसे मन॥ तैसा चहोय जगजीवन॥ चीती आतं रे कळा देखोन॥ ६
करोन स्तवन सुखी करी ६८॥ चंदन चर्चीत हास्त॥ गोपी कुचे युगावरी टेवीत॥ क्षेणक्षे
णा चुबंन देत॥ नाचत नाचता तीयते ६९॥ ऐसे स्या नाचता भागल्या कामीणी॥ हरी कंठी
मीठी घालुनी॥ मगसुरत सुखा लागुनी॥ सुखशेयनी प्रवर्तल्या ६०॥ पुर्णकाम रमाना
थ॥ सर्वी चे पुर्वी मनोरथ॥ जे ते भावी मनात॥ सुख समस्त मी चभोगी॥ ६१ गोपी वद

नेहुंवरी॥ घर्मबींदु देखताहरी॥ पुसोन आपुल्यापीतांबरी॥ मनहरीतीयचे॥ ६२ गो
पीकुचेकुंकुमचेचीत॥ ताहरीआंगीमुद्राउमरत॥ कस्तुरीमळवटपुसत॥ सुखवुवें
नपरस्परे॥ ६३॥ हृदयग्रंथीकंचुकीच्या॥ हास्तसुटल्याजगतीतीच्या॥ निरीयाफेडी॥
सेवीताहरीच्याआधरामृत॥ गोपीस
ळ्यानिऱ्याद्या॥ तारळ्यासाऱ्याकामीणी॥ ६४॥ सेवीताहरीच्याआधरामृत॥ गोपीस
गोपीनेत्रीचेआंजेन॥ ही
कामदुनावत॥ आंगीचाचेदंनसमस्त॥ पुसतयाईयारी॥ ६५॥ गोपीनेत्रीचेआंजेन॥ ही
रोननेलेनिरंजेन॥ कुचेग्रहणेजेगजीवन॥ आधररंगहरीयेला॥ ६६॥ ऐसीक्रीडाक
रीतावनमाळी॥ घमेतापल्यावेल्व्हाळी॥ मगनीघोनयेमुनाजळी॥ विचीत्र खेळ

मांडीला ६७॥ तो येक बोले कामीणी॥ चला मागुती क्रीडु वनी॥ तीचे वचेन पुरवी चेक्रपाणी॥
पुर्णकाम ह्मणोनीया ६८॥ आनंद गोपीस क्रीडता॥ श्र मन वाटे श्रीक्रीस्णनाथा॥ तो मा ६
ह्याराज उर्ध्वरेता॥ ब्रह्मच्यारी निर्वाण ६९॥ आष्टवर्षाची मुर्ती॥ वियासन से आधोगती॥
लीळा कौतुक येदुपती॥ भक्ताप्रती दावीतसे ७०॥ जे का वीषया परजेन॥ न करीती ळी
ळाश्रवण॥ त्यास स्रुगांर रस दाउन॥ येथी मन आपणाकडे ७१॥ षडमासाची करुन रा
त्री॥ उध्धरल्या कामभोग युवती॥ त्या कथा वाचीता उध्धरीजेती॥ गोपीनत रतीकैसेनी ७२॥
जे ज्या रसी जयाची प्रती॥ त्यात उध्धरीले श्रीपती॥ नवीसर कळा नव चिघभक्ती॥

दावीयेदुपतीताराचया ७३॥ गोपीसक्रीडला यादवेंद्र॥ ह्मणोनतेचीकरह्मणतानर॥ तेकेव
ळ आस्नानपामर॥ निरयघोरनचुकेसा॥७४॥ क्रीष्णेकेले विषप्रासेन॥ मनुष्या अनुमात्र
नकरवेसेवन॥ तेणेपळतीभीवोन॥ हरीसमानकेवीहाये ७५॥ क्रीष्णेआग्रकेलाप्रासेन
तासआनुमात्रेनकरवेसेवन॥ हरीनउचलीलागोवर्धन॥ तासीपाशाणनुचलेची ७६॥ हरी
नभोगुन आंनतनारी॥ आवीळउर्ध्वरेताब्रह्मच्यारी॥ तासीजेकरह्मणतीसरी॥ तेची
पुरीबुडाले॥७७॥ स्त्रीसमागमरतिरजना॥ होतीतेजेहीनकुळक्षेण॥ उर्ध्वरेताजेगन्मोहेव
न॥ सजपुर्णसर्वदा ७८॥ यालागीहरीपदठेउनीमन॥ करारासक्रीडारसचश्रन॥ मगत

(JT) - 13

शोनमनमोहन॥ निर्बोषि आपणहोतसे॥७९॥ आसो आता श्रीक्रीस्ण॥ पुरुतीरासमंडळरचो

न॥ जोजे गोपीसंकपेमन॥ तेसा आपणहोतसे ८०॥ येकीसकडेवरी घेउनी॥ दुर नेत यकांत

स्थानी॥ येक क्रीस्ण आंकीसीर ठेउनी॥ श्रमोन कामीणीनीजेल्डी॥८१॥ येकीरुसोन हरीवरी॥ ती ७

सस मजावी मुरारी॥ येकीचे वदन कुरवाळीकरी॥ म्हणे पळभरी नवीसंबे॥८२॥ येक अंकीया

कोनी आंग॥ प्रीतीनीद्र करी श्रीरंग॥ आसे स्वरूप कोमळांग॥ मनोवाछ्या पुरवीतु ८३॥ येकीन

यनी आश्रु आले॥ ते हरीन स्वकरी पुसीले॥ वाटे रमेहुन भाग्य आगळे॥ गोपीकाचे दिसत ८४॥

येकी स्कंदी घेउनी॥ नेउन नीजवी कीसळय शेयेनी॥ येकी ताबुंल घालुनी॥ चेक्र पाणी पुरवीत ८५॥

आसोऐसांक्रीडेजेगजीवन॥ तोगोपीनधरीला आभीमान॥ म्हणेक्रीष्ण जाहला आह्माधी
न॥ आमुचा बोला वर्ततु ८६ जोब्रह्मादीकान पडे द्रीष्टी॥ तोआह्मीच स्येकेलाजे गजेरी॥ ज
याते ध्यातसे धुर्जटी॥ तो चालीमी येरी आमुच्या गळा ८७॥ आह्मीसकळां मासीथोर॥ आमुचे
नवर्ते श्रीधर॥ हेजाणोनी सुरहर॥ केलेवीचीत्र तेधवा॥ ८८॥ आसंसेस्वरूपे आच्छादुन॥ गुप्त
जाहला तेचक्षेण॥ केले आभीमानाचे छेदन॥ तयाहुनपण सोसेना॥ ८९॥ आदुस्य होता भगं
वत॥ गोपीतळमळतीस मस्त शोक करीती आद्भुत॥ आहा क्रीष्ण नाथ दिसेना ९०॥ शोड
शकळी आश्रीसुत॥ त्यादंने पडले घवघवीत॥ चनउ पवनी गोपी सोदीत॥ परीआंत दीसेना॥ ९१॥

आल्हादकारके पवीत्र नाम॥ मुखी स्मरती आती उत्तम॥ गोपी बाहती संभ्रम॥ ज्या पुर्णकामे
मोहील्या॥१२॥ यादवकुळदीपका हरी॥ आह्मासी सांडुन वनांतरी॥ कोठे गेलासी पुतना
२ री॥ वृजेनारी टाकोनीया॥१३॥ नानावृक्षे लागले वनी॥ त्या ते पुसती गजगामीनी॥ तुह्मी २
देखीला कैवल्यदानी॥ तरी आह्मा लागुनी सांगीजे॥१४॥ जाई जुई जंबुचे पंक॥ वयास्तुत
पर्यंतंक॥ त्यास पुसती वैकुंठनायक॥ देखीला काये ह्मणोनी॥१५॥ केळी नारेळी पोफळी॥ वकु
करातजन आवळी॥ त्यासी पुसती वनमाळी॥ देखी॥१६॥ अश्वथ बील चीमदोरी॥ फणस
कदंब आंजीर॥ त्यासी पुसती रमावर॥ देखी॥१७॥ आगरु कृष्णागरु चंदन॥ गरुडदेव

च्यार आर्जुना॥ तयासी पुसती जेगन्मोहना॥ देखी०॥८॥ खलुरी दांडी बीमाहाळींग॥
बदरी खीरण्या मातुळींग॥ त्यास ह्मणती श्रीरंग॥ देखी० ९॥ जे पाश्रात पात्र मालीका
सेवीती॥ मोगरे केरचीर माळती॥ तयासी पुसती जेगहती॥ देखी १०॥ तुळसी सपु
सती सुदरी॥ तुजवर प्रीत करी मुराहरी॥ त्या देखीला काय पुसत नारी॥ करूणा करून स
गीजे १॥ भ्रमरा तुझ्य क्री ह्मणवणे॥ देखीला काय जेगजीवन॥ जगद्वंद्या आह्मास
सारुन॥ केउता गेला नककेची॥ २॥ मयोर पक्षी पुसती नारी॥ तुह्मावरी प्रीत करी मुराहरी ॥
त्या देखीला काय पुसत नारी॥ देखीला सांगा आह्मासी॥ ३॥ वनी क्रीडता राजहंस॥ तयांस पुस

तीपुराणपुरुष। चेक्रवाके सारस रुषीकेशासापुसती ४॥ बकबदककागरावया॥ कस्तुरीमृग
नकुळसाळीया॥ देखीलाकायकान्हया॥ करुनदयासांगीजे ५॥ ऐस्यागोपीबहुतसीणती॥ दा ९
९ हीदीशाआवलोकीती॥ बहुभयाहास्यहाकमारती॥ परीतोश्रीपती दीसेना ६॥ तोपदमुद्रादेखी
लानयनी। कडेवरीघेउनीकामीणी॥ तीचीआपुल्हे हातीवेणी॥ घातलीते चीन्ह दिसतसे ७॥ ती
नेतोडीलेपुष्पाते॥ याचाउमरल्यानाहीततेथे॥ उंचहोउनउर्ध्वहास्ते॥ आरळकळीकातोडील्या ८॥
चो ह्याचीसेजरचीनी॥ वरीभोगील्या चेक्रपाणी। देखीलीयामगक्षोभल्या॥ कामीणीमच्छरमनी
संतप्त ९॥ तीयेससवांदाघेउनी॥ पुढेगेलामोक्षदानी॥ याचाबकेरुतल्याधरणी॥ तेचीन्हन

यनीदेखीले १० ॥ तोतीनेहीगर्वकेला ॥ तीसतोहरीयाकुनीगेला ॥ तळमळीतबैसलीबाळा ॥
ह्मणतीगोपाळादेभेटी ११ ॥ येकांतीभोगुनहरी ॥ ससीपडलेचनातरी ॥ ऐस्याआभीमानगोपकु
मरी ॥ चेरणीदुरीपडीयेल्या १२ ॥ आतंरीआसतायादवेंद्र ॥ व्यर्थशोधीतीगीरीकंदर ॥ जवळी
आसोनीरमावर ॥ तेजन्मांधासदीसेना १३ ॥ नाभीआसोनीकस्तुरी ॥ मृगासपडेआधांरी ॥
कीदरीद्र्याचेद्वारी ॥ नीधानआसोनदीसेना ॥ १४ जैसीकोण्हीयेकआबळा ॥ दिव्यमोतीचेगळा ॥
तीवीसरोनव्यल्कहाळ ॥ पुसेआणीकालाकायजाले ॥ १५ दोनतीनपाचायरी ॥ कीष्यनदीसे
तयासपाही ॥ सेखीतेआकरादाहातेंही ॥ सोधीताहीनसापडे १६ ॥ शोधीलीपाचसात ॥

पंचावीस॥ द्रीष्टीन पडे रमावीलास॥ शोधुन पाहीलीये छेतीस॥ परमपुरुष दीसेना १७॥ श्रेष्ट
१० निवडील्याचौघीजण॥ ह्मणती आणु चेक्रपाणी॥ साहीनेतीनेतीह्मणोनी॥ लज्जीत जा १०
हल्याातरस्त १८॥ आणीकं हीसाहाजणीकस्या॥ धुंडु ह्मणती रुषीकेषा॥ बहुतताकीको
डोळसा॥ लाजोनीयाराहील्या १९॥ आटराजणीनवरसीका॥ धुंडु ह्मणती लेगपाळका॥
साचानव्हे ध्यावाका॥ लाजोनीयाराहिल्या २०॥ आणीकयेकआटजणी॥ नीराळ्याफुर
ल्याचौघीजणी॥ बारासोळाकामीणी॥ सोधीतीमनीक्रीष्ण्याते २१॥ बारासोळाचौघीनारी॥
कंसा चौसष्टी दावीकळाकुसरी॥ सांहीवेगळी चौघीनारी॥ नाठकेहरीकवणाते २२॥ येकह्म

(17)-20

पतीआहीधनंवत। वस्यकरु श्रीक्रीस्णनाथ॥ ऐस्यांआभीमानेनीश्रीती॥ नाडळ्या

बहुतकामीणी॥२३॥ येकबंळचंताह्मणवीती॥ येकविद्यामदेमुसमुसीती॥ डातीचागेलाश्रीप

ती॥ हे निश्चीतीनेणवे॥२४॥ नानातपचोरवन॥ येककरीतीवातांबुपुर्णसेवन॥ येकदावीती

पच्यांग्नीधुम्रपान॥ तेणेहीजेगजीवनदीसेना॥१२५॥ वीधीनीसीधकर्मजाळथोर॥ येकचरु

तीहींडोंगर॥ न ग्रमौनीजेयधार॥ परीश्रीधरदीसेना॥२६॥ येकआष्टांगेसाधनेदावीती॥ षडचे

क्रोचेकाडेवेधती॥ पवनवेगेयेकहीडंती॥ परीश्रीपतीनायेपे॥२७॥ जोंकरीतीसाधन॥ तो जो

तोखवळेआभीमान॥ तेणेदुरावळानारायण॥ आबळाखुणनेणती॥२८॥ मगयासवेही

होउनी गोळा ॥ आरउन श्रीक्रीष्ण चाल्लीला ॥ दावीती नाना कौतुक कळा ॥ अंगें आपुल्या
करूनी २९ ॥ येकी होये उखळ ॥ दुजी क्रीष्ण ते वेळा हाळ ॥ तीजी येशोदा ताक्काळ ॥ दावे बांधे क्री भ
भ ष्णाते ३० ॥ दोघी वीमुळार्जुन होती वेगे ॥ येकी मासीउ खळ होउन रांगे ॥ येक क्रीष्ण होउ
न वगे ॥ परोघरनी घती चोरीसी ॥ ३१ ॥ येकी येशोदा जाली ॥ येक गव्हाण देती बाळी ॥ आव
रीतुसा वनमाळी ॥ करीतो कळी सर्वथा ॥ ३२ ॥ येक वस्त्रे उडालुन ॥ न खीघरीती गोवर्धन ॥ येकी
न पुतना होउन ॥ करी स्तनपान क्रीष्णाते ॥ ३३ ॥ सवेची सोसीली ह्मणोन ॥ भुमीवरी करीसे येन ॥
येक वृंदावनी वेणु घेउन ॥ वाजवीत उभी आसे ॥ ३४ ॥ पेंधा सुधामा वडज्या रीती ॥ ऐसा गोपी

वेटोघरीती।।गडीयाचेकानीलागोनश्रीपती।।युहंगोष्टीसांगतु २६।।चोरीसजाउयेकसद
नी।।निजल्याआवघयागोळणी।।तुह्मीसरारेनेउनी।।पसरापायतातयाचे २६।।जवळ
आसोद्यामृतीका।।जरीजाग्याजाल्यागोपीका।।सरारेपारलागतादेखा।।तुह्मीनयनी
मृतीकायाकीजे।।२७ ह्याचोळीतानयन।।लवपळावेतुह्मीतेथुन।।रात्रीचोरीसगेल्यापु
र्णी।।तरीखडेघेउनप्रवेशावे।।२८।।मौन्यचेध्यावेयाकुन।।सींकीवाजतीलतेणे।।मगभा
लेयेतुन।।छीद्रेपाडुनपैघेउ।।२९ औसेबाळपणीचेभाव।।गोपीकादावीतीसर्व।।येकका
ळाकरुनमाधव।।तेणेप्रकारेकरीती ४०।।कमळाकारसवगडे।।मध्यतमाळनीळरूपडे।।सखु

खक्रीस्णद्रीष्टीपडे ॥ चेलुकडे पाहती ॥ ४१ ॥ हरीसन्मुख देखता द्रिष्टी ॥ कोण्हासनदीसे क्रीस्ण ॥
-चीपाठी ॥ भक्तासन्मुख जेगजयी ॥ समसमानसवीते ॥ ४२ ॥ ऐसांनाना लिळा गोपीका ॥ अंगे करुनी १२
१२ दावीतीदेखा ॥ काळीयामर्दनाचा आवांका ॥ नाचोनी देखादावीती ॥ ४३ आगबगकेसीमारीला ॥
ताही आचरोनदावीला ॥ नंदसर्पमुखीहुन सोडवीला ॥ तैसीच कळा दावीती ॥ ४४ ॥ जैस्याब
कलीळास्मरोनी ॥ मागुती खुंळीतीवनी ॥ आह्मारामसारंगपाणी ॥ आह्मासवनी टाकीले ॥ ४५
तु नंदग्रहीजेन्मतागोपाळा ॥ ह्मणोन तेथेच राहीली कमळा ॥ गोकुळीसकळसुखसोहळा ॥ दुः
खवेळोवेळा आह्मासीका ॥ ४६ जेगद्यंच्या ब्रह्मांडनायका ॥ दावी तुस्या वदनशशांका ॥ का

तुसीणवीसीगोपीका॥सुखदायकाश्रीरंगा॥४७॥तुज्हुडकीतायेवनी॥बहुश्रमलोचक्र
पाणी॥दासीतुस्याहोउनी॥मोल्हेवीणसेवाकरू॥४८॥आह्मासदेउनीभोगदानं॥गुप्तजाहा
लामनमोहन॥सकळासीकुपामासीलोटुन॥दोरकापुनगेलासी॥४९॥काळीयाप्रतीह्यामर्दी
ले॥सकळगोपाळासुखादीले॥तरीगोपीसकालोटीले॥संकटाणीदयाळा॥५०॥
गोकुळगीळावेयासगळे॥आघासुरमनीधरीले॥त्यालागीतुजभेचीरले॥आताकां
धरीलेनिर्दयत्व॥५१॥इंद्रवर्षीलासीळाधारी॥तुंवाउचलीलागोवर्धनगीरी॥आताकठीण
त्वश्रीहरी॥आह्मावरीकाधरीले॥५२॥तुक्षीरसागरीआसताजाण॥कमळोद्भवआणी॥

पाकशासन॥ हेतुजलागीपातलेसेरण॥ दैत्यभयकरूनी॥१३॥ याकारणे येदुवंसी॥ तुज गदा

साम्यावलरलासी॥ वधुनदुष्ट दैत्यासी॥ तरीका आज्ञासीउपेक्षीले॥१४॥ प्रगटहोरसिड

करी॥ तुसावरदहास्तकंसारी॥ टेउनीआमुच्यासीरी॥ कामहरीनी:कामा॥१५ क्षीराब्धि १२

माजीप्रगटलीकमळा॥ तीचाहास्तधरसीगोपाळा॥ लोचीहास्तटेवीमोळा॥ संतोषस

कळादेईजे १६॥ हरीतुहासत्तबोलसीवेचेन॥ तेणे आमुचेगर्वछेदन॥ प्रभुनअन्याये

पाहुना॥ दंडकीजेतैसाची॥१७॥ नरखलागलाजेपडणार॥ तयासीकोमळवावीकुयार॥

वातेकरून हालेजेकरचीर॥ तयावरीवज्रकासया १८ आनाथबैसलापात्रावरी॥

(17)-26

तेजरी घालीलाबाहेरी॥साचा यत्न कायेसुराहरी॥चालेते थेसागंपा॥९९तुसरवाभ्या॥
मुचेजननी॥ ऐसें आह्मीभावीले मनी॥परीकर्माचीधुदरकाहानी॥सोडीलेवनी॥आ
मुते॥१० सुरभीचीकाछीताधार॥सेराचेरू चके भरले पात्र॥तुदरावता पंकजेनेत्रे॥
मगतेवीचीत्रकर्मपै॥९१॥सुरतुरूआलामागावेया॥याचेकजाहला धनजैया॥ते
णेकष्टीकाचेतली मारावया॥ दवडुन परतालावीला॥९२॥गंगेवाटे नें दीससुद्र॥ स
तरींपुढे कायसावीच्यार॥जळचेरासी कोपे नीर॥तासीमरण तत्काळी॥९३॥दुग्ध
मधुकासारी जाण॥जळचेरासोडीला त्यागीलीप्राण॥त्यासीगती नाहीउदकावीण॥

तेवीशेरण आलोतुज ॥६४॥ माता बाळका पदेलोठी ॥ तरीते पादेघाली मीठी ॥ भुवनसुंदरा
जगजेठी ॥ तुजलागुनी आलोतैस्या ॥६५॥ सुधारसाचीआस धरीता ॥ विषयकेचक्र येहाला ॥
१४ करुणाकरावीलत्वता ॥ उष्ण लहरी कालाहली ॥६६॥ मातेन बाळावीष पाजीले ॥ पीत्यानपु १४
त्रासविकले ॥ तारके माहापुरीबुडवीले ॥ तरीउपाय आसेना ॥६७॥ रायसर्वस्वे हारले ॥ धा
वणीयानसीरछेदीले ॥ सुखहोउनीपननीळा ॥ तैसेकेले आह्माते ॥६८॥ ब्रह्मांडपतीयाद
वकुळदीपका ॥ दावीतुझ्या ॥ वदनशशीका ॥ अन्यायेदासी तुझ्या गोपीका ॥ वृजनायका
पाववेगी ॥६९॥ परमसकुमारतुझेचेरण ॥ वनी खुपंतीकटकपाषाण ॥ त्यागुनी आसु

चाप्राण॥कासावीसहोताती॥७०॥जयाचेपदीसुधुंकुमरी॥लुब्धहोउनीजाहभ्रमरी॥
तेचेरणआमुचेहृदयालरी॥सदासुरारीआसोदे॥७१॥कामआमुचाहृदयाज्ञीवनी॥हाकाळी
यामर्दीचेरणी॥नीःकामकरूननामस्मरणी॥टेवीआह्मानिरंतर॥७२॥वियोगानकेलापलेत
तता॥तवआधरआमृंतपाजीरमानाथा॥मधुरवचेनीआह्मासीलहुता॥बोलुनआनंता
सुखदेशी॥७३॥तुजावियोगहोताचीजाण॥ताह्माकजालीआमुचेप्राण॥परीतुसेकथामृत
पेउन॥वाचलोजाणसर्वथा॥७४॥ससांरतापेतस॥कथामृंतसानीववीत॥तुसीकथा
आणीआमृंत॥उपमागौळणबोलते॥७५॥स्वर्गीचेराहणारदेख॥तेहीआमृतासह्मण॥

१६ तीक्ष्णैणेक। तुसेकथामृतासकळीक। आस्तादेखपैकरीतो॥ ७६ जिव्हेचरीघालीताआमृत॥ पळमात्रगोडलागत। परीश्रवणनयनासीतृप्त। कधीनकरतीसर्वथा॥ ७७ तैसीनोव्हे तुसीकथा। वाचेगोडलागेगीतगाता॥ श्रवणीश्रवणगौल्यता। गोडीसाहुनविशेष ७८॥ नयनीपाहतातुसेग्रंथ॥ विशेषगोडीवाढत। दाहाकर्णीसमचेत॥ आंतरतृप्तहोतसे ७९॥ आपणतृप्तहोउनीआंतरी॥ ईतरआपणाअैसेकरी। अैसीपावनकथातुसीहरी। जनतारीसमस्तहे ८०। जैसेलाहाचेकडीयाळे॥ ताजवाघालोनीरत्नजोखीले। तुळभारासमआले॥ परीमोलेंआगकेरतकी॥ ८१। तैसीकथाआणीआमृत। उगाचव्याघ्रीष्टांत। १६

परीकथारसअद्भुत॥ सुधारस तुळे तेथे। ८२॥ काचआणीपाचनोध्वीती॥ आन्या आणी
ऐरावती॥ दिपआणीगभस्ती॥ समान कैसे ह्मणावे॥ ८३॥ भकआणीनीदंक। श्रोतीआणी
होसंक॥ तेवीकथाअमृंतआणीसुख॥ समान नोव्हेसर्वथा॥ ८४॥ साचीकथामृतकरुनी॥
आह्मीवाचलोगोपकामीणी॥ मनमोहुन चेक्रपाणी। भेटेयेउनसत्वर॥ ८५॥ घरीतयेउनचेक्र
पाणी॥ चेरणलावीआसुचेस्तनी॥ आधरीवेणुवाजवीधरुनी॥ तोचीसंदेहोवारतो॥ ८६॥
आरंवडआधरामृतसेवी॥ आवघ्याहुनथोरपदवी॥ येकवेळाचेरणदावी॥ ज्यासीमाहा
कवीवर्णीती॥ ८७॥ हरीतुसीनपडताद्रीष्टी॥ युगासमानवाटेघडी॥ सुदंराबोळसाजेग

जेथे॥ आह्मी हो पुढे तुजवीण॥ ८८॥ तुसे सुख पाहता नयनी॥ पापण्या लवती क्षणक्षणी॥
सा नावडती आह्मा लागुनी॥ वीक्ष पक्ष्यांनी साकरी ती॥ ८९॥ तुसे लक्षीता श्रीसुख॥ हरे सकळ
१५ संसार दुःख॥ तेथे पापण्या वीक्षेप कारक॥ पापणी देखसा ससे॥ ९०॥ पापणी वीघ्न परमध्या १५
ना॥ आह्मी नींद तो घेतु राननां॥ अहा रे विधाती याशा हाणा॥ व्यर्थ पापण्या हा केल्या॥ ९१॥
टाकुन पती सुत बंधु जनका॥ तुज पावलो कमळनायका॥ हरी तु कपर्यो नायका॥ जवळ
आसता नदी ससी॥ ९२॥ आहा स्वामी आमया रामा॥ निजभक्त कामकल्पद्रुमा॥ पुराण
पुरुषा परब्रह्मा॥ भेयो नका मापुरवी॥ ९३॥ हरी तुज देखता वक्षस्थळ॥ मनी काम होये

तावेळा। तुकोमळांगघननीळ। भेटुं नताक्काळ कामपुरवी॥९४ आमुचे स्तन परम क।
ठीण। आतीकोमळ तुसे चेरण। तुसे करीता चेरण सव्हाहुन। आमुचे मन भेतसे ९५॥
औसे जाणोनीया श्रीक्रीष्ण। दीनदयाळ जेगज्जीवन। भक्तकैवारी कृपाळु चाजाण। ये
कायेकी प्रगटला॥९६॥ कीरटकुंडले वनमाळा। आपाद पीतांबर पीवळा। गोपीस वा
टे प्राण आला। मग धावल्या लवलाहे ९७। येकी लागती हरीचेरणी। येकी गळा मीठी
घालोनी। येकी लटस्त पाहती नयनी। गेल्या गोळणी गोकुळा ९८। षडमासाची करुनी
राती। भोगील्या गोकुळीच्या युवती। वियीसनसे आधोगती। उर्धवरेता आनंदु ९९

ज्या गोळणी सुदंरी ॥ होताच आपुल्या मदींरी ॥ कीष्णे भोगील्या बहुल रात्री ॥ हे चीपरी नवल

२८ ची ॥ २०० ॥ परीसा वेद श्रुती सकळा ॥ निर्गुणा प्रती वर्णीता श्रमल्या ॥ स्वरूपी नाही ऐसे कळा १७

जाहल्या ॥ मग गोकुळी आवतरल्या १ ॥ प्रवेश्रुनं हे निर्गुणी ॥ ह्मणोनी येथ जडल्या सगुणी ॥

ये दावी गोकुळी च्यानी ती बोणी ॥ पती होनी सा होसा ॥ २ ॥ रतिक्रया गोपी भोगील्या देखा ॥

२ परी हरी वरीसली राधीका ॥ तीचे समाधान भक सखा ॥ कुजेंवनी प्रवेसीला ॥ ३ ॥ ते जे देव

पद्मावती रमण ॥ तेणे कथीले सर्व कथन ॥ राधीका होची आवतार पुर्ण ॥ आष्टमो ध्यारि

नीरोपीले ॥ ४ ॥ ते सांगता समुळ चेरीत्र ॥ तरीच बहुल वाढेल ग्रंथ ॥ हे पद्मपुराणीचे समत ॥

॥ कथीले निश्चीत जे यदेका ॥ ५ ॥

(17) - 34

दशमआणीहरीवंश॥ पद्मपुराणीचाकथावीसेष॥ हरीचिजरंजीहीत्या निदोष॥ शोधुनटेवीय
थातें॥६॥ मुळावेगळीसर्वकथा॥ नाहीवाढवीलीसर्वथा॥ हेग्रंथीचाकवीताथी॥ जाणेसर्व
तोश्रीहरी ७॥ वरदायकरुक्मीणीकांत॥ तेणेंलीहीला हरीवीजय ग्रंथ॥ त्याचेतोजाणेसम
र्थ॥ त्याचाआंतनकळेमज॥ ८॥ येऱ्हवीदीनंपामर॥ तेणेनामरेचीलेंश्रीधर॥ सुरवीडातीग्रंथ
थोर॥ करवीला तेणेंकृपेन॥ ९॥ गोकुळीच्याबाळक्रीडाकथन॥ संपुंर्णजाहल्यायेथुन॥ पुढें
आक्रुरआगमन॥ तेनीरोपनबहुरसाळ १०॥ श्रीक्रीष्णमथुरेसजारिले॥ प्रेमसागरउचंं
बळेत्ल॥ तेकथाऐकतासकळ॥ जेप्रेमळभावीका॥ ११॥ हरीवीजयग्रंथश्रेष्ट॥ हेकेवळवैं

(17) - 35

कुंठपीठ॥ ईंदीरावर त्रीभुवन वरीष्ट॥ हेची प्रगट हे ग्रथी १२॥ वैकुंठी आवघे समसमान॥ चेतुर्भुज
१८ भुज घनःशामवर्ण॥ येथ श्रवण भक्तीपुर्ण॥ हरीगुण गातीजे १३॥ जे वैकुंठी सुख पाहता॥ १८
ते या श्रवणे ये हाता॥ ये दर्थी आनुमान श्रोता॥ न धरावी कवीताची हेनंदे १४॥ ब्रह्मानंदा
श्रीधरावरा॥ श्रीमद्भीमातीरवीहारा॥ पुराणपुरुषा नीर्वीकारा॥ रुकमीणीवरा श्रीवी
ठ्ला॥१५॥ इतिश्रीहरीवीजयग्रथं॥ समत हरीवंशभागवत॥ सदापरीसो तसं
त॥ सप्तदशोध्याय॥ गोडहा॥ः २१६॥ श्रीसपुंर्णमस्तु॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु॥ ॥॥
॥१७॥१७॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥ छ॥०